

Instituția Publică
Compania „TELERADIO-MOLDOVA”

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE ȘI DEZVOLTARE

MD-2028, Republica Moldova, Chișinău, str. Miorița, ☎ 022-73-95-45

PROCES-VERBAL

nr. 3

*al ședinței din 30 ianuarie 2025, cu începere de la ora 15:00,
a Consiliului de supraveghere și dezvoltare (CSD) al furnizorului
public național de servicii media Compania „Teleradio-Moldova”*

La ședința Consiliului de supraveghere și dezvoltare au participat:

Arcadie Gherasim, președinte CSD
Sergiu Stanciu, secretar CSD
Loretta Handrabura, membră CSD
Irina Mațenko, membră CSD
Maria Șlehtițchi, membră CSD
Corneliu Popovici, membru CSD
Aurelian Dănilă, membru CSD

Invitați:

Vladimir Țurcanu, director general
Corneliu Durnescu, director general adjunct (Televiziune)
Cornel Ciobanu, director general adjunct (Radiodifuziune)
Andrei Zapșa, director general adjunct (Dezvoltare)
Galina Blanaru, director financiar
Tatiana Lupașcu, șefa Serviciului juridic

Ședința este prezidată de către președintele CSD, Arcadie Gherasim. Dânsul anunță că ședința este deliberativă și supune votului ordinea de zi:

ORDINEA DE ZI:

- 1. Raportul anual de activitate al furnizorului public de servicii media Compania „Teleradio-Moldova” pentru 2024.*
- 2. Raportul privind executarea bugetului Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova” pentru 2024.*
- 3. Raportul de activitate al Consiliului de supraveghere și dezvoltare al IP Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2024.*

S-a votat: „PENTRU” (Arcadie Gherasim, Sergiu Stanciu, Loretta Handrabura, Irina Mațenko, Corneliu Popovici, Maria Șleahițchi, Aurelian Dănilă)

Membrul CSD Corneliu Popovici a propus invitarea, în cadrul ședinței, a Ombudsmanului și a unui reprezentant al Serviciului Juridic.

În acest context, **președintele CSD** a propus invitarea doar a șefei Serviciului Juridic.

S-a votat: „PENTRU” (Arcadie Gherasim, Loretta Handrabura, Corneliu Popovici, Maria Șleahițchi, Aurelian Dănilă)

Împotrivă: (Sergiu Stanciu, Irina Mațenko)

Așadar, la ședință a fost invitată șefa Serviciului juridic, Tatiana Lupașcu.

1. Raportul anual de activitate al furnizorului public de servicii media Compania „Teleradio-Moldova” pentru 2024.

Vladimir Țurcanu afirmă că Raportul din 2024 reflectă rezultatele obținute în urma eforturilor depuse de toți. „În 2022 am încercat să stabilim ce avem de făcut, în 2023 am pus bazele, iar în 2024 au apărut primele rezultate. În acest interval, am beneficiat de rapoarte de monitorizare, de reacții din partea publicului și de interesul partenerilor internaționali de a colabora cu noi. În acești trei ani, TRM a devenit o instituție credibilă, atât prin conținutul transmis, cât și prin comportamentul său în fața publicului.

Am demonstrat echilibru în materialele informative, deși, inițial, instituția era acuzată că ar răspunde, în principal, nevoilor guvernării. În prezent, potrivit unei evaluări realizate de o instituție de presă din societatea civilă, astfel de percepții nu mai există. Acest progres a fost posibil datorită inițierii și dezvoltării unui conglomerat mediatic, pe care l-am numit Newsroom. Astfel, una dintre cele mai importante reușite ale anului 2024 este crearea redacției de știri Newsroom.

De asemenea, am dezvoltat conceptual Serviciul de Publicitate și Vânzări, ceea ce a generat venituri de peste 20 de milioane de lei. Publicitatea nu reprezintă doar o sursă de finanțare pentru diverse proiecte, ci și o modalitate de a ne poziționa pe piață și de a ne asigura o anumită independență față de finanțarea de la stat.

O altă realizare notabilă este consolidarea relațiilor diplomatice cu partenerii internaționali, ceea ce a contribuit la creșterea reputației instituției noastre. Considerăm că TRM a reușit să implementeze strategia de dezvoltare pentru perioada 2023-2024, demonstrând astfel că ne-am respectat angajamentele și că acestea au fost realiste.

Pe lângă activitățile editoriale, administrative și tehnice, ne-am asumat un proiect de importanță majoră, pe care l-am continuat în 2024, deși cu anumite întârzieri de ordin

legal. Este vorba despre procedura de selecție a companiei care urmează să elaboreze documentația de execuție pentru noul sediu al Companiei.

Totodată, suntem bucuroși că am reușit să dezvoltăm un post de radio național – Radio Moldova Tineret.

În concluzie, „Teleradio-Moldova” a continuat, în paralel cu toate aceste realizări, să își îndeplinească misiunile fundamentale.”

Corneliu Durnescu menționează că Newsroom-ul este mândria instituției și că funcționează ca o mașinărie excelentă. Consolidarea redacției sportive s-a remarcat în cadrul Campionatului European de Fotbal. Emisiunea „Bună dimineța” este bine realizată și apreciată de public.

În luna septembrie au fost lansate cinci proiecte noi, dintre care două au devenit deja un brand: emisiunile „Tribute” și „Zi de bine”.

Cornel Ciobanu punctează că, în 2024, unul dintre cele mai mari scopuri a fost îmbunătățirea grilei de emisie. Cea mai importantă emisiune a fost „Zi de zi”, axată pe subiecte de actualitate și probleme cotidiene.

Am îmbunătățit emisiunea matinală „Dimineța cu Radio Moldova” și am lansat zece emisiuni noi, dintre care câteva proiecte au acoperit golul lăsat de lipsa corespondenților zonali. Este vorba despre emisiunile „În comunitate”, „Istории de succes” și „În grădina lu’ Vasile”. Alte programe noi vizează domeniile economic, muzical și medical.

Din punct de vedere tehnic, am reușit să îmbunătățim calitatea sunetului. Au fost amenajate studiourile pentru dezbateri, iar o altă realizare importantă a fost instalarea unor camere video în principalul studio de emisie, ceea ce permite regizarea emisiunilor.

O altă reușită semnificativă este extinderea postului Radio Moldova Tineret, care ajunge acum la aproape 80% din populația Republicii Moldova. De asemenea, am reușit să consolidăm colaborarea între echipele de la Radio Moldova și Radio Moldova Tineret.

Andrei Zapșa punctează că, pe parcursul anului anterior, au fost discutate diverse proiecte. Anul 2024 a fost o perioadă fructuoasă pentru subdiviziunea aflată în gestiunea sa, cu investiții directe de aproximativ 5,6 milioane de lei, o sumă considerabilă. Aceste investiții au vizat diverse domenii strategice, în special proiectul BBC de transformare a Companiei „Teleradio-Moldova”.

O altă dimensiune importantă este schema de practică pentru studenți, precum și procesul de rebranding. De asemenea, avem un parteneriat strategic cu Deutsche Welle, de la care preluăm experiență în combaterea dezinformării.

Un alt succes este faptul că am trecut la un regim sistemic de gestionare a relațiilor cu partenerii noștri, lucru consolidat și mai mult prin acordul de principiu încheiat cu Agenția Japoneză de Investiții. Acest acord prevede o asistență tehnică în valoare de aproximativ 713.000 de dolari, destinată achiziției de echipamente pentru Moldova 2, emisiuni culturale și modernizarea Studioului mare de la Casa Radio.

De asemenea, am stabilit relații cu reprezentanți ai corpului diplomatic, cu agenții turcești și cu Ambasada Qatarului. Ne aflăm în căutarea activă de surse pentru a investi 50 de milioane de lei în achiziția unui car de transmisiuni auto.

O altă direcție importantă aflată în gestiunea Departamentului de Dezvoltare a fost publicitatea și vânzările. În acest sens, s-a înregistrat o performanță notabilă, cu venituri din publicitate în valoare de 20,158 milioane de lei.

Andrei Zapșa a mai menționat că, în 2024, au fost organizate 118 deplasări de serviciu în afara țării, dintre care: 55% au avut implicații editoriale; 29% au vizat formarea continuă și vizite de studiu; 20% au fost de natură administrativă.

O altă prioritate a fost valorificarea resurselor de arhivă. În acest sens, ne aflăm în proceduri tehnice de organizare a livrării materialelor de arhivă, astfel încât acestea să fie transpuse gratuit în mediul digital.

Membra CSD Loretta Handrabura a felicitat Moldova 1 și radiodifuziunea pentru toate realizările obținute, menționând că și emisiunea „Zuper Amicii” este demnă de apreciere.

De asemenea, a subliniat că este îmbucurător faptul că instituția ține pasul cu preferințele consumatorilor din generația Z. Audiența a crescut pentru diverse produse care, în trecut, nu se bucurau de aceeași popularitate.

Din raportul prezentat, reiese că pe site-urile Companiei se repetă conținutul din Newsroom, ceea ce pare redundant și poate duce la dublarea produsului media. În acest context, Loretta Handrabura a sugerat reanimarea canalului de Telegram.

În acest context, **Vladimir Țurcanu** afirmă că, în ceea ce privește dublarea site-urilor, s-a decis ca acestea să fie unificate într-un singur site. Urmează achiziția platformei, iar site-urile actuale vor fi integrate în pagina principală a TRM.

Membrul CSD Aurelian Dănilă afirmă că avem un post de radio care poate concura cu posturi de radio europene, ceea ce reprezintă un aspect care trebuie menținut. În ceea ce privește Moldova 2, Aurelian Dănilă subliniază că este necesar să i se acorde o atenție deosebită.

Membra CSD Maria Șleachtîchi a felicitat TRM pentru activitatea sa din anul 2024. În ceea ce privește emisiunile de dezbatere de la TV, aceasta consideră că discuțiile ar

trebui să fie mai moderate, în timp ce radio-ul reprezintă o zonă mai accesibilă și apreciată de ascultători.

Referitor la programul Moldova 2, Maria Șlehtițchi subliniază că acesta poate concura cu Moldova 1, deși nu se substituie acestuia. De asemenea, a remarcat o creștere a fondului alocat delegațiilor.

În contextul celor menționate de doamna Șlehtițchi, **Corneliu Durnescu** afirmă că, începând din luna martie, va fi lansată o emisiune de dezbatere. De asemenea, pe lângă valorificarea arhivei, se lucrează și la produse noi, care vor fi incluse în arhivă. Anul trecut, au fost filmate peste 20 de spectacole.

Secretarul CSD Sergiu Stanciu afirmă că managementul calitativ poate fi considerat bun atunci când se urmează o strategie aprobată anterior. Strategia îndeplinită în proporție de 95% demonstrează că au fost depuse toate eforturile necesare, iar acest lucru arată că „Teleradio-Moldova” are o altă imagine față de cea anterioară.

Sergiu Stanciu a întrebat care va fi perspectiva sediului nou al Companiei și la ce stadiu se află acesta în prezent. De asemenea, l-a întrebat pe dl. Corneliu Durnescu dacă echipa Newsroom-ului este calificată și dacă mai sunt necesități pentru îmbunătățiri. Totodată, secretarul CSD a întrebat pe dl. Andrei Zapșa care sunt principalii parteneri cu care se colaborează în prezent și care sunt perspectivele acestor colaborări.

Vladimir Țurcanu afirmă că sediul nou reprezintă un proiect de imagine pentru „Teleradio-Moldova”. Construcția acestuia va marca un moment de reinventare pentru radiodifuzorul public. Pe măsură ce vom fi mai aproape de alegerea constructorului, vom comunica mult mai intens. Aș putea spune că, în prezent, ne pregătim pentru acel moment și pentru spațiile moderne pe care le merităm.

Cât despre Newsroom, **Corneliu Durnescu** afirmă că, în prezent, suntem mulțumiți de dezvoltarea și funcționarea departamentului. Un Newsroom trebuie să producă mai mult, dar pentru a produce este nevoie de oameni. Oamenii noștri îi formăm cu ajutorul parteneriatelor cu BBC, Deutsche Welle, Reuters. Un jurnalist trebuie să privească dincolo de televiziune pentru a aplica acele cunoștințe în cadrul intern.

La întrebarea adresată de dl Sergiu Stanciu, **Andrei Zapșa** menționează că este adevărat că activitatea a fost intensificată. Contractarea fondurilor externe este o activitate extrem de birocratizată, care durează mult timp. Ne dorim ca partenerii pe care îi avem să continue să lucreze cu noi. În această ordine de idei, am avut discuții cu reprezentanții de la BBC Action, care se află în proces de consultare cu noi privind a doua fază a proiectului. Totodată, rezultatul obținut cu Agenția japoneză de investiții este unul foarte îmbucurător, în valoare de 700 de mii de dolari.

Un alt aspect este că avem nevoie de 50 de milioane de lei pentru a procura un car de transmisiuni. De asemenea, se dorește intensificarea colaborării cu Agenția turcă de

investiții, iar același lucru se aplică și pentru Ambasada din Qatar. În prezent, avem discuții cu privire la valorificarea resurselor din fondul de dezvoltare al EBU. EBU a lansat un fond de dezvoltare de peste 10 milioane de euro anual, din care ne dorim să contractăm fonduri.

O altă dimensiune pe care am obținut-o în sensul comunicării este colaborarea cu Agenția estoniană de dezvoltare, alături de care ne propunem să implementăm proiecte în acest an. În concluzie, ne dorim să atragem cât mai multe resurse pentru a schimba realitățile din cadrul TRM.

Membrul CSD Corneliu Popovici a apreciat foarte mult faptul că se fac filmările care vor merge în arhivă. Corneliu Popovici speră că reevaluările din partea SUA, referitoare la finanțarea mass-media, nu vor afecta prea mult proiectele de la „Teleradio-Moldova”. De asemenea, Corneliu Popovici s-a interesat cu privire la rapoartele prezentate, întrebând dacă acestea au fost conforme cu Art. 38 al Serviciului media audiovizuale și dacă au fost discutate în cadrul Comitetului managerial, precum și la ce dată. Totodată, **Corneliu Popovici** s-a interesat care este cota de piață a Moldova 1 în 2024 și care este dinamica raportului față de anii precedenți. De asemenea, Corneliu Popovici a întrebat cine aprobă deplasările directorului general.

Cu privire la cota de piață, **Corneliu Durnescu** afirmă că audiența măsurată de AGB Nielsen Media, conform datelor din 2023, a fost de 3,8, iar în 2024 de 3,6, ceea ce nu reprezintă o scădere semnificativă.

Cu privire la deplasările directorului general, **Tatiana Lupașcu** afirmă că modalitatea de deplasare a acestuia a fost coordonată cu Parlamentul.

În context, **Galina Blanaru** afirmă că diurnele se achită conform regulamentului privind detașarea salariaților în afaceri externe, în care sunt indicate costurile pentru fiecare țară și pentru cazare.

Președintele CSD afirmă că, pe parcursul anului 2024, s-au realizat lucruri frumoase la TV și Radio. La televiziune, au apărut două emisiuni noi, care au devenit piloni ai componentei de divertisment ale postului. Totuși, ceea ce este regretabil este că aceste componente nu sunt suficiente pentru o televiziune publică, așa cum recomandă Codul Audiovizualului. Această discuție a pornit de la Decizia nr. 12 din 15 februarie „Cu privire la termenele de producere și difuzare a unor emisiuni la postul de televiziune Moldova 1”. Președintele CSD a menționat că a avut impresia că această decizie a CSD nu a constituit obiectul preocupărilor stringente ale conducerii postului de televiziune Moldova 1, chiar dacă analiza programelor televizate demonstra că se prefigurează o abandonare în conul de umbra a unor segmente importante de activitate socio-economică și de protagoniști ai acesteia: mediul de afaceri, procesele economice, modelele de urmat care mișcă lucrurile înainte pe segmentul producției de bunuri și servicii, valorificării noilor piețe de desfacere, implementării de proiecte cu susținere financiară europeană sau datorită programelor guvernamentale etc. La fel, membrii CSD

consideră necesară producerea programelor de expertiză, de cultivare a abilităților, a cunoștințelor despre cum să pui pe picioare o afacere, cum să obții investiții, cum să te dezvoști aici, acasă. Ni s-a părut inechitabilă oglindirea sporadică, doar în știri, a preocupărilor populației antrenate în economia reală a Republicii Moldova, pe când în politica editorială se pune accent pe emisiunile de divertisment cu scopul de a obține rating. Președintele CSD speră că aceste emisiuni vor fi difuzate în 2025.

Președintele CSD, Arcadie Gherasim, a supus votului următoare decizie:

S-a decis:

- 1. Se aprobă Raportul anual de activitate al furnizorului public de servicii media Compania „Teleradio-Moldova” pentru 2024.**

S-a votat „PENTRU” (Arcadie Gherasim, Sergiu Stanciu, Irina Mațenko, Loretta Handrabura, Maria Șleahțișchi, Corneliu Popovici, Aurelian Dănilă)

- 2. Raportul privind executarea bugetului Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova” pentru 2024.**

Galina Blanaru afirmă că subiectul veniturilor a fost discutat frecvent în cadrul ședințelor CSD, iar detalii privind serviciile prestate de Serviciul Publicitate au fost oferite. În ceea ce privește granturile, acestea sunt în depășire. Inițial, pentru servicii planificate, suma prevăzută era de aproximativ 7 milioane de lei, inclusiv publicitatea pentru Eurovision. Ulterior, s-au intervenit și s-a ajuns la 12 milioane, iar în final colaborarea a atins 20 milioane, cu o depășire de aproximativ 3 milioane.

Referitor la cheltuielile din buget, acestea au fost efectuate conform planului de finanțare și Caietului de sarcini. Partea preponderentă din structura cheltuielilor o reprezintă cheltuielile de personal, care constituie 61,2%, urmată de cheltuieli pentru bunuri și servicii, mijloace fixe, prestații sociale și altele.

Anumite articole au înregistrat diferențe, cum ar fi cele pentru servicii de reparație, care nu au fost finalizate din cauza sistării lucrărilor de reparație la Casa Radio și Blocul administrativ TV. Aceste lucrări au fost suspendate din cauza condițiilor meteo nefavorabile și vor fi continuate în semestrul II al anului 2025. A fost semnat un acord cu agenții economici în acest sens.

De asemenea, pentru serviciile neatribuite, a fost semnat un contract pentru achiziționarea de servicii de rebranding și trasare a cablurilor către radiocomunicații, serviciile fiind achiziționate în luna decembrie, iar achitarea acestora va fi efectuată în luna ianuarie 2025. În ceea ce privește echipamentele tehnice, achizițiile au fost demarate în trimestrul IV, 2024, iar executarea acestora va avea loc în lunile ianuarie-februarie.

Mijloacele financiare care nu au fost utilizate în anul 2024 vor fi transferate pentru anul 2025, fiind incluse în planul de achiziții și vor fi utilizate împreună cu fondurile prevăzute în Caietul de sarcini pentru 2025.

Membra CSD Maria Șleahțiți observă că în tabelul cu analiza cheltuielilor ale Companiei există economii la cheltuielile de personal.

Galina Blanaru spune că economiile la cheltuielile de personal se datorează unităților vacante, adică posturilor libere care nu au fost ocupate pe parcursul anului.

Membra CSD Irina Mațenko s-a interesat de punctul despre o colaborare cu o cota de 13%, cu cine se colaborează ?

Galina Blanaru afirmă că aceste sunt contactele care nu se atribuie la serviciile de publicitate, dar sunt contracte privind realizarea diferitor emisiuni pe parcursul anului la care agentul economic vine cu o contribuție.

Membra CSD Irina Mațenko a întrebat dacă s-ar lua fondul de imobole la 100%, câte procente se folosesc efectiv și câte sunt doar pentru întreținere?

Vladimir Țurcanu afirmă că, în linii mari, se întrețin doar spațiile pe care le folosim, dar există spații mari neconforme, de aceea este necesar să ajungem cât mai rapid la clădirea nouă.

Președintele CSD a întrebat despre veniturile de 24 de milioane, solicitând detalii privind sectorul în care s-a cheltuit cele mai mult din aceste venituri.

Galina Blanaru afirmă că, atunci când s-a aprobat Caietul de Sarcini, au existat articole pentru care nu era acoperire din fondurile bugetare. Pe parcursul anului, în urma veniturilor acumulate, o mare parte din sumele neatribuite au fost direcționate către achiziționarea bunurilor.

Corneliu Durnescu afirmă că meciurile de fotbal naționale au fost acoperite din veniturile din publicitate, acesta fiind un exemplu, însă au existat și alte surse de venituri.

Președintele CSD a întrebat dacă din veniturile din publicitate au fost procurate echipamente tehnice.

Galina Blanaru afirmă că, pe parcursul anului, atunci când apăreau proiecte de tehnică și nu exista acoperire financiară, se făcea rectificarea bugetului și se achiziționau echipamentele necesare.

Președintele CSD a întrebat dacă vor mai veni bani din contractele de anul trecut, care vor fi contabilizați în 2025.

Galina Blănaru afirmă că contractele sunt luate la evidență, dar achitarea pentru servicii va fi realizată în lunile ianuarie-februarie.

Președintele CSD, Arcadie Gherasim, a susținut votul următoare decizie:

1. Se avizează Raportul privind executarea bugetului Instituției Publice Compania „Teleradio-Moldova” pentru 2024.

S-a votat „PENTRU” (Arcadie Gherasim, Sergiu Stanciu, Irina Mațenko, Loretta Handrabura, Maria Șleahțișchi, Corneliu Popovici, Aurelian Dănilă)

3. Raportul de activitate al Consiliului de supraveghere și dezvoltare al IP Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2024.

Președintele CSD a propus spre aprobare Raportul de activitate al Consiliului de supraveghere și dezvoltare al IP Compania „Teleradio-Moldova” pentru 2024, constituit din două părți:

- a) Raportul anual de activitate al furnizorului public de servicii media Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2024;
- b) Raportul privind activitatea Consiliului de supraveghere și dezvoltare al IP Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2024;

S-a decis:

1. Se aprobă Raportul anual de activitate al furnizorului public de servicii media Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2024.

2. Se aprobă Raportul privind activitatea Consiliului de supraveghere și dezvoltare al IP Compania „Teleradio-Moldova” pentru anul 2024.

3. Se pune în sarcina președintelui Consiliului de supraveghere și dezvoltare, Arcadie Gherasim și directorului general al IP Compania „Teleradio-Moldova”, Vladimir Țurcanu să deponă la Parlament Raportul de activitate al Consiliului de supraveghere și dezvoltare până la data de 1 februarie 2025.

S-a votat „PENTRU” (Arcadie Gherasim, Sergiu Stanciu, Irina Mațenko, Loretta Handrabura, Maria Șleahțișchi, Corneliu Popovici, Aurelian Dănilă)

Președintele CSD,
Arcadie Gherasim _____

Secretarul CSD,
Sergiu Stanciu _____

